

Z OBSAHU	Kristovo vzkříšení je naše největší jistota. Katecheze Svatého otce Františka	04
	Pohled z Říma: Papež radikál, ale jaký?	06
	Mučedníci komunismu: P. Jan Bula	07
	Inspirace cyrilometodějskou misí. Z přednášky kardinála Dominika Duky OP	11

TRADICE OTCŮ

Ze „Života svatého Vojtěcha“
od svatého Bruna z Querfurtu
(kolem 974–1009)

Vzývá tě zkrroušené srdce, vzývá tě bezvý-
chodné bloudění našich časů. Volá k tobě,
přešťastný mučedníku, nesmírný nářek na-
šich béd. Ty, jenž se raduješ před tváří Boží
s purpurem oděnými světci, jenž hoduješ
v místech nejsvětějších při lahodném zvuku
andělských hlasů, nezapomínej na nás, sku-
tečné zajatce, kteří si ani neuvědomují tíži
své tísně. Ty, jenž mnoho zmůžeš na dvoře
nejvyššího Krále, zjednej nám právo a spr-
avedlnost, vytrhni nás ze zlobného záští tak
velikých nepřátel.

Velká tíseň si žádá velké pomoci. Ať
s tebou přijde ne jeden svatý, jemuž na srdci
leží lidská spása, ať s tebou prosí dobří an-
dělé. O lásko, jež vše řídíš, pohlédni z nebe
s dobrotivou myslí na ubohé země! Jejich
nepravost je v tomto čase větší. Učiň, co jsi
z poslušnosti učinil na zemi, když jsi prolil
krev z přílišné lásky. Mluv přede všemi, mezi
nimiž jsi vynikl jako mučedník, řekni: „Nej-
dobrotivější Bože, smiluj se nad rozmanitý-
mi strastmi našich časů! Zkrot' nesmírně se
vzmáhající hřích náruživé lakoty, který chce
zvrhlými svody zaměnit lásku k Bohu za lás-
ku k světu, který mluví o dobru a přináší
nakonec jen zlo, slibuje potěšení a způsobuje
strasti, slibuje pomoc, ale dovede jen škodit.“

Oddávající se rozkoším přítomnosti,
čím více dosahujeme vytoužených věcí,
tím více otevíráme nenasytné zející tlamu lakot-
nosti. Trpíme čímsi nestvůrným: když vyho-
víme svým choutkám, hladovíme ještě více;
když dojdeme rozkoši tělesných, nikdy ne-
řekneme dost. To je společné zlo všech. Ač
bychom měli celou duší přemýšlet o věcech
duchovních, myslíme téměř jen na tělesné.

Nakolik můžeš, a právě proto, že můžeš,
zhoj naše rány.

Duccio di Buoninsegna: řeč na rozloučenou (1308–1311). Foto: Wikimedia Commons

Láska a novost

Když se skloníme v modlitbě nad Božím
slovem letošní 5. neděle velikonoční,
zpozorujeme, že slova, které se zde nej-
častěji vyskytují, jsou „láska“ a „novost“.
Druhé čtení (Zj 21,1–5a) předpovídá,
že až pomine všechno dřívější, nastane
nová země a nová nebesa a nebude
už smrt ani zármutek, nářek ani bolest.
Bůh udělá všechno nové. V evangeliu
(Jan 13,31–33a.34–35) slyšíme slova vy-
ňatá z Ježíšovy řeči na rozloučenou při
Poslední večeři. Kristus ohlašuje v těch-
to slovech novost. Říká: „Nové přikázá-
ní vám dávám: Milujte se navzájem. Jak
jsem já miloval vás, tak se milujte i vy.“

Láska a novost. Nová země a nové
nebe, které předpovídá Bůh, jsou urče-
ny pro člověka, jenž žije podle nového
přikázání, přikázání lásky, jež zanechal
Ježíš. Největší novostí je sám Kristus. Je

Bohem, který se oblékl v lidskou přiroze-
nost, Bohem, který tak miloval člověka,
že zemřel za jeho hříchy na kříži. A to je
právě ta největší novost.

Svět toužící po novotě konal mnohdy
různé revoluce a převraty, které ale ne-
dělaly člověka šťastným. Například Velká
francouzská revoluce v roce 1789 chtěla
pod praporem svobody, rovnosti a bra-
trství zavést „nový a lepší svět a pořá-
dek, spravedlivější a šťastnější život“, ale
ve skutečnosti v mnohém stvořila peklo.
Nenávist, rabování, zabíjení bez soudů,
vězení a mučení – to jsou známky ono-
ho „lepšího a šťastnějšího světa a života“.
Měnili se pouze kati a jejich oběti. Nestá-
lo se tak proto, že revolucionáři odstra-
nili Boha? Kdo dnes odstraňuje Boha,
nebude zítra zabíjet člověka?

Dokončení na str. 2

Foto: <http://cbi-theater-6.home.comcast.net>

Prezident Obama ocenil hrdinství vojenského kaplana Emila Kapauna

Mimořádného ocenění se dvašedesát let po smrti dočkal jeden z hrdinů korejské války, kaplan americké armády Emil Kapaun. Katolického duchovního českého původu ocenil ve čtvrtek 11. dubna nejvyšším americkým vojenským vyznamenáním – Medailí cti – sám americký prezident Barack Obama.

„V jeho osobě nalézám hodnoty svých předků, kteří vyznávali poctivost, službu a tvrdou práci,“ řekl na adresu Emila Kapauna, jenž v roce 1951 zahynul ve svých pouhých 35 letech v severokorejském zajateckém táboře, prezident Obama.

Emil Kapaun se narodil 20. dubna 1916 v městečku Pilsen v Kansasu. Oba jeho rodiče pocházeli z Čech. Emil vystudoval benediktinské klášterní gymnázium a následně vstoupil do semináře v St. Louis. Na kněze byl vysvěcen v roce 1940 a o tři roky později byl jmenován vojenským kaplanem v rodném Kansasu.

V červenci 1950 se jako kaplan zapojil do korejské války. Od prvních chvil se vyznamenal neobyčejnou statečností a obětavostí, a tak už po měsíci svého působení v Koreji obdržel za záchranu zraněného vojáka Bronzovou hvězdu za chrabrost v boji. Na konci roku 1950 odmítl opustit zraněné vojáky, a padl tak do zajetí. Dochovala se řada svědectví, že i v komunistickém zajateckém táboře pomáhal druhým na hranici sebeobětování, když jim přenechával své jídlo či obstarával léky. Sám pak na následky podvýživy, úplavice a zápalu plic 23. května 1951 zemřel. „Kapaun jako kněz nikdy nevystřelil, ale užíval nejsilnější zbraň ze všech – lásku ke svým bojovým bratrům,“ zhodnotil působení Emila Kapauna americký prezident Barack Obama.

Vzpomínky na statečné chování Emila Kapauna jsou dodnes živé nejen ve Spojených státech, ale i v katolické církvi, jak dokazuje skutečnost, že při příležitosti 60. výročí jeho smrti v roce 2011 byl ve Vatikánu zahájen proces jeho blahohřebení.

TS ČBK

Dokončení ze str. 1

Evangelium nás vybízí k nejtěžšímu úkolu: abychom dělali revoluci podle Ježíše Krista. Potřebujeme Ježíšovu revoluci lásky. Kristova láska přitahuje, ale nedusí, dává, ale nebere. Pouze ona nám dává opravdové bratrství, rovnost a svobodu. Všechny jiné teorie můžeme zahodit mezi krásné pohádky. Kristus nás vybízí, abychom začali od svého srdce, má-li být svět lepší.

„Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.“ Velmi často slyším z úst křesťanů: „Není nikdo, koho nenávidím, nikomu jsem neublížil.“ Kristus však po nás chce mnohem víc. Nestačí, že člověk nechce nenávidět, ale musí milovat. Nestačí neublížovat, ale je třeba se rozhodnout pro dobro. Nestačí nezpůsobovat slzy, ale je třeba je utírat. „Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku k sobě navzájem.“ Láska k druhým je identifikačním znakem křesťana.

Blahoslavená Matka Tereza z Kalkaty říkala: „Kristova láska zachrání svět.“ To je zároveň i nejdůležitější myšlenka evangelia 5. neděle velikonoční. Když je naše srdce otrávené nenávisť, sobectvím a pomstou, jedinou léčbou pro ně je Kristova láska. Kristus touží, aby nová země a nové nebe byly nejdříve v našem srdci a potom v celém světě. Prožilo už moje srdce revoluci lásky?

Maciej Goździk
kněz plzeňské diecéze

70 tisíc občanů podpořilo petici proti registraci potratové tablety Mifegyne (RU-486)

Hnutí Pro život ČR zaslalo ministru zdravotnictví Leoši Hegerovi zbývající část petice proti registraci potratového přípravku Mifegyne (RU-486). Petici, kterou Hnutí Pro život ČR zorganizovalo v průběhu února a března 2013, podpořilo 70 tisíc občanů.

Hnutí Pro život ČR v petici Ministerstvo zdravotnictví upozorňuje, že registraci potratového přípravku dojde k porušení platné české legislativy, která neumožňuje, aby umělé potraty byly ve zdravotnickém zařízení pouze vyvolány a vlastní usmrcení dítěte a vypuzení plodu proběhlo mimo zdravotnické zařízení se všemi riziky. Přípravek by účelově zbyl gynekologicky značné míry jejich osobní odpovědnosti a psychické zátěže při usmrcení dítěte, a to na úkor ještě většího traumatu u dotčených žen. Do protestů se zapojila i část lékařské veřejnosti, která upozorňuje nejen na vyšší zdravotní rizika, ale i na hlubší dopady na psychiku žen.

Hnutí Pro život ČR vyzývá občany, aby neustávali v protestech u politického vedení strany TOP09, ministerstva zdravotnictví a Státního ústavu pro kontrolu léčiv.

HPŽ ČR

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

SLOVO KNĚZE

Chaldejský biskup syrského Aleppa: Umíráme hladu

Žijeme ze dne na den. Mám pocit, že lidé jsou stále vyčerpanější. Všichni zchudli a každý neustále hledá něco, čím by uživil sebe a svou rodinu. Na ulicích Aleppa jsou vidět lidé, kteří neúnavně obcházejí s taškou v ruce, aby našli alespoň kousek chleba. Chaldejský biskup Antoine Audo podává agentuře *Fides* obraz města, které kdysi bylo kvetoucím a průmyslovým centrem Blízkého východu. Poslední drama, které prožívají tamní křesťanské církve, je vyhoštění stovek křesťanských rodin z původních obydlí ve čtvrti Cheikh Maksoud. Celou čtvrť obsadili opoziční ozbrojenci a donutili její obyvatele k útěku, vysvětluje syrský jezuita. Po útěku slavili tito uprchlíci se svými pastýři mši svatou, po které syrská Charita rozdělila pomoc, informuje biskup, který je zároveň ředitelem této instituce.

Situace ve městě je výbušná, většina ulic neprůchodných, popisuje mons. Audo a dodává: Trvalo mi několik hodin, než jsem se dostal na návštěvu do nemocnice. Dozvěděl jsem se tam, že většině lékařů bylo vyhrožováno a že byli nuceni uprchnout. Stále zůstávají neznámí dva kněží, kteří byli zajati před dvěma měsíci na cestě z Aleppa do Damašku. Jsou to otcové Michel Kayyal z arménské katolické církve a Maher Mahfouz, řecko-pravoslavný, sděluje agentuře *Fides* syrský biskup. Válečná anarchie nám však ještě silněji dává pocítit velikost lidské důstojnosti, právě v okamžiku, kdy se jeví tak pokořena. Mnozí hledají Boha a v modlitbě jej prosí o pokoj srdce, svěřuje se biskup syrského Aleppa.

Ra Vat

Liturgie musí být slavena řádně

Při prezentaci knihy P. Nicolý Buxe *Liturgie mezi inovací a tradicí* se autor i kuriální kardinálové Raymond Burke a Antonio Canizares Llovera shodli na tom, že liturgické nepřístojnosti oslabují víru v Boha, podporují egoismus a způsobují úbytek návštěvníků bohoslužeb.

Bohužel, mnoho kněží i biskupů považuje odchylky od liturgických předpisů za nedůležité, i když jsou vážné. Kardinál Canizares řekl: „Účast na slavení liturgie může oslabit víru tehdy, když se jí neúčastníme správně nebo když není slavena podle církevních norem. To se týká jak řádné, tak mimořádné formy římského ritu.“ Autor knihy dodal, že mnoho moderních katolíků se domnívá, že mše svatá je něco, co vytvářejí věřící a kněz společně. Ve skutečnosti je to něco, co vytváří Ježíš.

P. Nicola Bux je knězem arcidiecéze Bari a profesorem východní liturgie a sakramentální teologie. Jeho knihu vydalo nakladatelství *Ignatius Press*.

Kathnet

Zasvěcení pontifikátu Panně Marii Fatimské

Portugalští biskupové zasvětili příští měsíc na osobní žádost Svatého otce jeho pontifikát Panně Marii Fatimské. Slavnostní zasvěcení se uskuteční v rámci mezinárodní pouti, která na místo mariánských zjevení přivede věřící z celého světa. Poutní slavnost povede arcibiskup brazilského Rio de Janeiro mons. Orani Tempesta ve dnech 12.–13. května 2013.

Lisabonský patriarcha kard. José da Cruz Policarpo v úvodu posledního plenárního zasedání Portugalské biskupské konference (8.–11. dubna ve Fatimě) informoval, že jej papež František již dvakrát žádal, aby jeho petrovskou službu zasvětil Matce Boží Fatimské. „Mohl jsem toto poslání splnit sám v tichu modlitby,“ připustil lisabonský arcibiskup. „Domníval jsem se však, že by bylo krásné, kdyby toto přání vyplnila celá portugalská biskupská konference,“ dodal.

Ra Vat

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

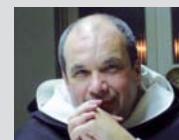
O Velikonočích se obnovuje víra a oživuje vztah k Ježíši Kristu. Můžeme nejen zavzpomínat, co Pán Ježíš pro lidstvo vykonal. My ty převratné osvobozující události, díky přítomnosti v liturgii, též zakoušíme a znovu prožíváme. Vzkříšený Kristus k nám i dnes aktuálně a osobně přichází ve svátostech Církve, nejvíce v Eucharistii.

Ve velikonoční době bývají lidská srdce zvláště otevřená pro milost a nový život, který nám Pán vydobyl. Mše svatá a její Plod – Svaté přijímání – je tou chvílí, kdy se ztrácíme v Bohu, abychom znovu našli sami sebe v Božím světle. A nejen to. Máme být Pánem proniknutí, sjednocení s ním. Pak z kostela vychází Kristus v nás a my v síle Krista. Svatý apoštol Pavel to krásně vystihuje: *Jestliže jsme s Kristem umřeli, jsme přesvědčeni, že spolu s ním také budeme žít. Víme totiž, že Kristus vzkříšený z mrtvých už neumírá, smrt nad ním už nemá vládu. Když umřel, umřel hříchu jednou provždy, a když žije, žije pro Boha. Tak i vy se považujte za mrtvé hříchu, ale za žijící Bohu, když jste spojeni s Kristem Ježíšem (Řím 6,8–11).*

Svaté přijímání je nebeským okamžikem zažívaným již zde na zemi. Pán nás zve. Kdo je v posvěcující milosti, kdo má svatební šaty (srov. Mt 22,12), může přistoupit – s pokorou, důvěrou, s otevřeným srdcem. Na této božské audienci, nebeské hostině, spíše než my přijímáme Pána, on přijímá nás. Spíše než on se mění v nás, přetváří nás v sebe. Ježíš nás v té chvíli obdarovává přátelstvem a bratrstvím, a činí nás svým Tělem – Církví.

Tak káže i papež svatý Lev Veliký: *Neboť účast na těle a krvi Kristově nepůsobí nic jiného, než že přecházíme v to, co přijímáme, a že toho, s nímž jsme zemřeli a byli pohřbeni a s nímž jsme byli vzkříšeni, nosíme všudcky a všude ve své duši i na svém těle.*

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP, dominikánský kněz, magistr noviců

ZÁSTUPNÁ SLUŽBA CÍRKVE

Z čítanky „Víra Církve“ sestavené z textů Josepha Ratzingera

Duccio di Buoninsegna: Cesta na Kalvárii (1308–1311)
Foto: Wikimedia Commons

Křesťan se dnes nebude křečovité držet toho, že ke spáse může dojít pouze on, ani nebude nekřesťanům podsouvat úmysl stát se křesťany (či dokonce katolíky) a podřývat vážnost svého vlastního křesťanství představou, že existuje jakési (často povážlivě prostě přijímané) vysněné křesťanství, o němž dotýčný ani nemusí vědět. Místo toho nahlédne, že

v těle lidstva existují služby, jež nejsou požadovány ode všech, ale jež jsou pro všechny nutné, protože z nich všichni žijí. Rozpozná, že ústřední služba, na níž celé tělo závisí, je služba Ježíše Krista; pochopí také, že tato služba je dále prokazována společenstvím věřících a že by bez této diakonie lidstvo nemohlo žít. Bude proto novým způsobem chápat, v jakém smyslu je Církev absolutním a striktním nástrojem spásy. Kdo takto pochopil obsah křesťanské skutečnosti, přestane také nevhodně srovnávat své křesťanství s bytím druhých, soudit podle toho a ptát se, jaké výhody mu jeho křesťanství přináší pro usnadnění mravnosti či zvýšení jeho duševní pohody a vyrovnaný život. Pozná, že se jeho život skrze povolání do Církve nejspíš (každopádně pouze lidsky viděno) nestal lehčím, nýbrž těžším, prostě proto, že byl přijat do služby – pro dobro všech. Pochopí, že být křesťanem znamená „být pro druhé“, nebude muset zastírat, že to

v mnoha případech představuje břemeno, ovšem posvátné břemeno, výkon služby pro lidstvo jako celek. Křesťanství se dovolává šlechetnosti člověka, jeho velkodušnosti, aby byl připraven se Šimonem Kyrenským jít pod křížem světových dějin Ježíše Krista, pod břemenem celých dějin a tak sloužit pravému životu. Křesťan nebude toto břemeno požadavků, jež na něho byly vloženy, závistivě srovnávat s (každopádně zdánlivě) menším břemenem těch, o nichž si myslí, že také přijdou do nebe. Svého úkolu se ujme s radostí; bude to jeho pokorná hrdost a jeho radost až do temných hodin pokušení, že právě jeho Bůh chtěl povolání k tak svatě službě. Služba pro něho není velká proto, že sám bude zachráněn, a druzí zavrženi (to by byl postoj závistivého bratra a nádeníka první hodiny), nýbrž proto, že skrze něho budou zachráněni i druzí.

<http://www.dbk-shop.de>
Přeložil P. Josef Koláček SJ

KRISTOVO VZKŘÍŠENÍ JE NAŠE NEJVĚTŠÍ JISTOTA

Katecheze Svatého otce Františka na generální audienci

Papež František pokračuje ve svých katechezích v cyklu, který zahájil jeho předchůdce Benedikt XVI. Ve velikonočním oktávu rozjímal nad článkem Kréda „třetího dne vstal z mrtvých podle Písma“.

Dobrý den, drazí bratři a sestry, dnes navážeme na katecheze k Roku víry. V Krédu recitujeme tento výraz: „třetího dne vstal z mrtvých podle Písma“. Právě tuto událost slavíme. Ježíšovo zmrtvýchvstání, jádro křesťanského poselství, které od počátku zní a je předáváno, dosáhlo až k nám. Svatý Pavel píše korintským křesťanům: „Vyučil jsem vás především v tom, co jsem sám přijal, že Kristus umřel ve shodě s Písmem za naše

hříchy; že byl pohřben a že vstal z mrtvých třetího dne ve shodě s Písmem; že se ukázal Petrovi a potom Dvanácti“ (1 Kor 15,3–5). Toto stručné vyznání víry zvěstuje velikonoční tajemství a první zjevení Vzkříšeného Petrovi a Dvanácti: *smrt a vzkříšení Ježíše jsou vlastním jádrem naší naděje*. Bez víry v Ježíšovu smrt a vzkříšení je naše naděje slabá, ba ani by nebyla nadějí, protože právě smrt a vzkříšení Ježíše jsou jádrem naší nadě-

je. Apoštol říká: „Nevstal-li Kristus, vaše víra nemá cenu, protože pak jste ještě ve svých hříších“ (1 Kor 15,17). Bohužel, často docházelo k zatemňování víry v Ježíšovo vzkříšení a také mezi samotné věřící se vloudily pochybnosti. „Nedbalá víra“ není silná. Je působena povrchností, někdy indiferentností, zaujetím pro příliš mnoho věcí považovaných za důležitější než víra anebo čistě horizontálním pojetím života. Avšak právě Vzkříšení

nás otevírá k té největší naději, protože otevírá náš život a život světa k budoucí věčnosti Boží, k plnému štěstí, k jistotě, že hřích a smrt mohou být přemoženy. Umožňuje prožívat s větší důvěrou každodenní skutečnosti a čelit jim s odvahou a nasazením. Kristovo vzkříšení osvěcuje tyto každodenní skutečnosti novým světlem. Kristovo vzkříšení je naše síla!

Předávání víry ve Zmrtvýchvstání

Jak nám byla předána víra v Kristovo vzkříšení? V Novém zákoně existují dva typy svědectví. Některé mají formu vyznání víry, tedy syntetických formulací, jež ukazují jádro víry; jiné jsou zase podány formou vyprávění o události Vzkříšení a faktech, které s ním souvisejí. První, tedy forma vyznání víry, je například ta, kterou jsme vyslechli na začátku [generální audience] anebo ta z listu Římanům, kde svatý Pavel píše: „Jestliže ústy vyznáváš, že Ježíš je Pán, a v srdci věříš, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen“ (Řím 10,9). Již od prvopočátků Církve je víra v tajemství Ježíšovy smrti a vzkříšení pevná a jasná.

Dnes bych se však chtěl pozastavit u druhého typu svědectví, tedy formy vyprávění, které nacházíme v evangeliích. Především zaznamenáme, že prvními svědky byly ženy. Zrána se vydaly ke hrobu, aby pomazaly Ježíšovo tělo, a našly první znamení: prázdný hrob (srov. Mk 16,1). Potom následuje setkání s Božím poslem, který zvěstuje: „Ježíš Nazaretský, Ukřižovaný, byl vzkříšen, není tady“ (Mk 16,5–6). Ženy jsou zasnáhány láskou a dovedou tuto zvěst přijmout vírou. Uvěří a okamžitě se o ni dělí. Nenechávají si ji pro sebe, ale předávají ji. Radost z poznání, že Ježíš je živý, naději, kterou srdce překypuje, nelze zadržovat. To by se mělo dít také v našem životě: cítit radost, že jsme křesťany! Věříme ve Zmrtvýchvstalého, který přemohl zlo a smrt! Mějme odvalu „vydat se“ a vnést tuto radost a toto světlo na všechna místa svého života! Kristovo vzkříšení je naše největší jistota; je to nejcennější poklad! Jak tedy nesdílet s druhými tento poklad, tuto jistotu? Není jenom pro nás, je určen k předávání a k podávání druhým, ke sdílení s druhými. Právě v tom spočívá naše svědectví.

Ženy jsou prvními svědky Zmrtvýchvstání

Další bod. Ve vyznáních víry Nového zákona jsou jako svědci Vzkříšení připomínáni pouze muži, apoštolové, ale nikoli ženy. To proto, že podle židovského práva oné doby ženy a děti nemohly skládat důvěryhodné, věrohodné svědectví. V evangeliích však mají ženy primární a zásadní roli. Můžeme v tom postřehnout určitý prvek historicity Vzkříšení. Pokud by totiž bylo vymyšleným faktem, nebylo by v kontextu oné doby vázáno na svědectví žen. Evangelisté však jednoduše vyprávěli to, co se událo: ženy jsou prvními svědky. Znamená to, že Bůh si nevybírá podle lid-

ských kritérií. Prvními svědky Ježíšova narození jsou pastevci, prostí a obyčejní lidé; prvními svědky Vzkříšení jsou ženy. A to je krásné. Je to tak trochu posláním žen, maminek a žen, aby dosvědčovali dětem, vnukům, že Ježíš je živý, Živoucí, Vzkříšený. Maminky a ženy do toho, vydávejte toto svědectví! U Boha záleží na srdci, nakolik jsme otevření vůči Bohu a nakolik jsme jako děti, které důvěřují. Přivádí nás to také k zamyšlení nad zvláštní rolí, jakou měly a mají ženy v Církvi a na cestě víry při otevírání bran Pánu, v jeho následování a v komunikaci jeho Tváře, protože pohled víry vždycky potřebuje jednoduchý a hluboký pohled lásky. Apoštolové a učedníci věří namáhavěji. Ženy nikoli. Petr běží ke hrobu, ale v prázdném hrobě se zastavuje; Tomáš se musí dotknout svými rukama ran na Ježíšově těle. Také na naší cestě víry je důležité vědět a cítit, že nás Bůh miluje, a nemít strach jej milovat: víra se vyznává ústy a srdcem, slovem a láskou.

Znamení života

Po zjeveních ženám následují další. Ježíš se ukazuje novým způsobem: je Ukřižovaný, ale jeho tělo je oslavené; nevrátil

Radost z poznání, že Ježíš je živý, naději, již srdce překypuje, nelze zadržovat. Mějme odvalu „vydat se“ a vnést tuto radost a toto světlo na všechna místa svého života.

Duccio di Buoninsegna: Tři Marie u hrobu (1308–1311). Foto: Wikimedia Commons

se do pozemského života, ale do nového stavu. Zpočátku jej nepoznávají a teprve jeho slova a gesta jim otevírají oči. Setkání se Vzkříšeným proměňuje, dává novou sílu víry, skálopevný základ. Také nám jsou dána mnohá znamení, ve kterých se Vzkříšený dává poznat: Písmo svaté, eucharistie, svátosti, charita – tyto skutky lásky přinášejí světlo Vzkříšeného. Nechme se osvěcovat Kristovým

vzkříšením, nechme se přetvářet jeho silou, aby také našim prostřednictvím byla znamení smrti ve světě vystřídána znameními života.

Poslání mladých

Vidím na náměstí mnoho mladých. Tady jsou! Vám říkám: neste vpřed tuto jistotu, že Pán je živý a kráčí v životě po našem boku. To je vaše poslání! Neste tuto na-

ději dál. Buďte zakotveni v této naději. Ta kotva je v nebi, držte se pevně jejího lana, buďte ukotvení a neste naději dál. Vy, Ježíšovi svědkové, neste dál svědectví, že Ježíš je živý. To nám dodá naději, dá naději tomuto světu poněkud zestárlému válkami, zlem a hříchem. Mladí kupředu!

Přeložil P. Milan Glaser SJ

Radio Vaticana

(Mezititulky redakce)

PAPEŽ RADIKÁL, ALE JAKÝ?

Nedávno jsem mluvil s jistým římským profesorem dogmatiky. Řeč přišla také na P. Tomáše Halíka. V Římě totiž vyšel italský překlad jeho knížky. Onen římský teolog a nedávno jmenovaný děkan teologické fakulty poměrně prestižní univerzity byl z četby rozpačitý. Po podobné knize podle něj ochotně sáhnou ateisti, agnostici či pohodlní nedověrci, poněvadž právě těm se Halík podbízí. Problém však spočívá v tom, že četba takové literatury čtenáři v ničem nepomáhá, k ničemu neprovokuje, ponechává ho v jeho nevěře.

Rozhovor s tímto teologem se mi vy-bavil při reflexi nad euforií, s jakou média v prvních týdnech pontifikátu představovala údajně novátorský styl papeže Františka. V podání novinářů se papež Bergoglio jevil jako dobrosrdečný stařeček, který každého pozdraví, na všechny se usmívá, se vším souhlasí a nic nevyžaduje... Díky tomuto podání Církve samozřejmě mnoho získávala na popularitě. Objevily se dokonce zprávy, že pod dojmem z dobrého papeže (jako by předchozí byli zlí) se někteří věřící vraceli do Církve a ke svátostem.

Papež František je jistě srdečný a otevřený, ale vůči věřícím a ateistům má velmi jasné postoje. Katolíky vyzývá k posílení víry a k evangelizaci. Ateistům slibuje, že k nim pošle své misionáře, a sám – při setkání s nevěřícími – vydává jasné svědectví o Kristu. Viděli jsme to v římské polepšovně. Mezi padesátkou mladých delikventů měl jen málokdo nějaký pojem o křesťanství. František k nim

Papež František při obřadu mytí nohou
Foto: <http://dominicibe.blogspot.cz>

promluvil především gestem umytí nohou, jež předtím v krátkém kázání vysvětlil. Vyprávěl jim o Kristu, který tímto způsobem chce papežovým prostřednictvím právě jim ukázat svoji laskavou dobrotu a pobídnout je k vykročení na cestu služby. František nepřišel vězně litovat ani projevat pochopení pro jejich provinění. Přišel jim ukázat Ježíše.

Další událostí, která o postavě papeže Františka vypovídá mnohé, bylo setkání s šéfem německých evangeliků. Probíhalo ve velmi srdečné atmosféře, což ovšem nebránilo upřímné výměně názorů. Pastor Schneider mluvil o přípravách na 500. výročí reformace v roce 2017. Chtěl, aby také katolíci pohlédli na tuto událost pozitivně a aby se některé výroční oslavy odehrály v Římě. Papež

doprovázel kardinál Koch, zodpovídající ve Vatikánu za ekumenismus, který před několika měsíci uvedl, že reformace byla špatně provedenou reformou Církve, která skončila jejím rozbitím. Není tedy co slavit, nanejvýš lze společně činit pokání. Navzdory vši srdečnosti papež František nepřistoupil na společné oslavy reformace. Odkázal na to, co k tomuto tématu řekl už Benedikt XVI. Připomněl, že nás dnes spojují především mučedníci.

O mučednících mluvil papež také v kázání o dva dny dříve. Varoval v něm před kompromisy ve věcech víry. Připomněl, že křesťany vždy doprovázelo pokušení rozředit trochu svoji víru, otesat ji, aby lépe pasovala k aktuální chvíli, aby křesťan nebyl tolik radikální, aby byl jako ostatní. Vyjednávání ve věcech víry a její laciné prožívání je však cestou, jež v posledku vede k apostazi, zřeknutí se Pána Boha – varoval František. Jak zdůraznil, potřebujeme něco zcela jiného: odvahu k vyznání víry. To nás učí mučedníci, jako Petr – řekl Svatý otec.

Krzysztof Bronk

*Krzysztof Bronk,
redaktor a publicista*

Vyjednávání ve věcech víry a její laciné prožívání je cestou, jež v posledku vede k apostazi, zřeknutí se Boha.

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

Kněží a řeholníci zemřelí ve věznicích a táborech nucené práce

Jedním z nejotřesnějších případů komunistického teroru proti Církvi nejen v Československu, ale v celé střední Evropě byla poprava tří katolických kněží v souvislosti s tzv. babickým událostmi v roce 1951. V současnosti probíhá proces beatifikace dvou z nich, P. Jana Buly a P. Václava Drboly. V tomto čísle připomeneme osud prvního jmenovaného.

Jan Bula se narodil 24. června 1920 v Lukově u Moravských Budějovic. Jeho otec Antonín byl železničním zřízcem. Jan měl ještě tři sourozence. Obecnou školu navštěvoval v letech 1926–1931 v rodné obci. I přes skromné rodinné poměry rodiče Janovi umožnili, aby po skončení obecné školy nastoupil na reálné gymnázium v Moravských Budějovicích. Pravidelně v rodné obci ministroval a vynikal mezi ministranty v místním kostele sv. Jana Křtitele soustředěností a zápallem. Už v této době uvažoval o kněžství. V roce 1939 odmaturoval a následně vstoupil do kněžského alumnátu v Brně. Za 2. světové války musel stejně jako mnozí další bohoslovci svá studia přerušit a začátkem roku 1943 byl nasazen na nucené práce jako dělník do keramických závodů ve Vranovské Vsi u Znojma. Z nasazení se vrátil v květnu 1944 a pokračoval dále v Brně ve studiu teologie. V roce 1945 studia dokončil a 29. července 1945 byl v brněnské katedrále vysvěcen na kněze olomouckým světícím biskupem Stanislavem Zelou.

V srpnu 1945 byl ustanoven jako kaplan v Rokytnici nad Rokytnou. V rámci své kněžské služby vyučoval náboženství, pracoval s mládeží, navštěvoval staré a nemocné farníky. Rovněž se aktivně zapojil do veřejného života. Byl vzdělavatelem Orla, pomáhal při akcích pořádaných touto organizací a také při představeních ochotnického divadla. Pro chlapecký oddíl orelských dorostenců připravoval prázdninové pobyty v přírodě. Rovněž vypomáhal na zdejším MNV a v roce 1950 byl zvolen do zemědělské komise výboru. Pokud mu to čas umožňoval, rád maloval. Pro svou veselou

P. Jan Bula. Foto: archiv autora

a dobrosrdečnou povahu byl všeobecně velmi oblíbený.

Nemlčel v dobách nelehkých

Po komunistickém převratu zasáhlo vyostření vztahů mezi státem a Církví také běžný náboženský život. Jedním z prvních proticírkevních opatření byl pokus režimu vytvořit rozkolné hnutí, tzv. Katolickou akci. Toto hnutí mělo být podpořeno také kněžími. Agitátoři navštívili rovněž faru v Rokytnici. Kaplan Bula ani farář Lakomý nesouhlasili bez výhrad s prohlášením Katolické akce, ale přáli si, aby došlo k dohodě mezi státem a Církví. Pod touto záminkou byly získány jejich podpisy. Po zjištění skutečného stavu věci své podpisy ihned odvolali a potvrdili věrnost svému biskupovi Karlu Skoupému.

Následně biskupové v Československu chtěli informovat věřící o aktuální situaci Církve a proticírkevních opatřeních nového režimu pomocí oběžníků a pastýřských listů. V neděli 19. června 1949 byl čten z kazatelen *Oběžník katolickému duchovenstvu a věřícímu lidu*, o týden později *Hlas biskupů a ordinářů věřícím v hodině velké zkoušky*. Přestože byl P. Bula zastrašován komunistickými funkcionáři, aby církevní tiskovinu nečetl, *Oběžník* přečetl a připojil i komentář, ve kterém vysvětlil i okolnosti získávání podpisů pod Katolickou akci.

Za svá slova a čtení *Oběžníku* byl postížen pokutou a později navíc odsouzen k měsíčnímu nepodmíněnému trestu. Odvolal se, avšak jeho stíhání bylo zastaveno koncem října 1949 milostí prezidenta republiky. V červenci 1949 zemřel rokytnický farář Stanislav Lakomý a Jan Bula byl ustanoven administrátorem farnosti. Brzy nato se pustil do opravy rokytnického kostela.

Začátkem 50. let probíhala kolektivizace, avšak v regionu jihozápadní Moravy – Třebíčska a Moravskobudějovicka narážela na odpor sedláků. Tato oblast se už za 2. světové války vyznačovala výraznou aktivitou odbojových skupin, které se zde znovu začaly utvářet. Značnou podporu v regionu měla také katolická církev. Tyto faktory přispěly k aktivizaci represivních složek režimu a StB vyvíjela horečnatou aktivitu s cílem zlomit zde odpor a eliminovat protikomunistický odboj.

Ve spárech L. Malého

Od ledna 1951 začíná působit na Moravskobudějovicku dobrodruh Ladislav Malý, který o sobě prohlašuje, že

je agent americké zpravodajské služby CIC a přichází zorganizovat odboj proti komunistům. Navštěvuje své známé z mládí a snaží se je získat pro „svou věc“. 25. února 1951 přišel také na faru do Rokytnice za P. Bulou, spolužákem z gymnázia, a informoval jej o údajném únosu arcibiskupa Berana z internace a snaze převést jej za hranice. Arcibiskup měl být ukryt u zbožné stařenky v Bransouzích u Jihlavy, protože při útěku z Prahy prý byla akce odhalena a bylo nutné ukrýt ho před odchodem za hranice na Vysočině. Pravdivost Malého verze potvrzovala zpráva v rozhlase o převozu arcibiskupa Berana mimo Prahu. Malý tvrdil, že P. Bula by měl od arcibiskupa převzít pasportační a jurisdikční direktivy a také jej vyzpovídat. P. Bula na radu P. J. Podveského, faráře z Jaroměřic nad Rokytnou, jenž byl jedním z místních komunistů J. Ošmerou, spolupracovníkem z protinacistického odboje, už v roce 1949 varován, že se v oblasti něco chystá a že mají být kněží bdělí, žádal Malého o kontakt s primasem české církve. Mezitím ovšem Malý pronikl mezi místní odpůrce režimu, kompromitoval mnoho lidí svými návštěvami a zasíláním dopisů a začal vybízet k ozbrojeným akcím a sabotážím. Rovněž začal se svými druhy provádět zastrašovací a sabotérské akce. Přes opakované Bulovy žádosti L. Malý vždy slíbené osobní setkání s arcibiskupem Beranem odložil nebo se mu jinak vyhnul. Proto se P. Bula po varování P. J. Podveského rozhodl s Malým styky ukončit. Krátce nato byl 30. dubna 1951 zatčen. Ve vazbě byl vyslýchán kvůli svým kontaktům s L. Malým a podroben krutému psychickému a fyzickému týrání.

Jeho služebníkem jsem zůstal až do konce

L. Malý kolem sebe shromáždil skupinu mladých, s nimiž podnikal rádobu odbojovou činnost – přepadávání a zastrašování místních funkcionářů KSČ, vypalování stohů, vykrádání sekretariátů apod. Vyvrcholením Malého aktivit byl teroristický útok na babickou školu 2. července 1951, kde zastřelil tři místní funkcionáře KSČ. Následovalo zatýkání desítek lidí v okolí. Už ve dnech 12.–14. července 1951, tedy deset dní po vraždě, proběhlo

u Státního soudu, oddělení Brno, v Jihlavě soudní přelíčení proti „kulackému spiknutí“. V procesu A. Mytiska a spol. je odsouzeno 14 osob, z toho 7 k absolutnímu trestu. Mezi nimi dva katoličtí kněží: za velezradu a návod k vraždě je odsouzen k trestu smrti P. Václav Drbola a za velezradu a pomoc k sabotáži ke stejnému trestu P. František Pařil. Oba jsou popraveni ve věznicí v Jihlavě 3. srpna 1951. P. Bula byl postaven do čela jednoho z následných procesů, konaných v souvislosti s babickými událostmi před St. soudem, oddělení Brno, v Třebíči 13.–15. listopadu 1951, a byl odsouzen v čele sedmnáctičlenné skupiny za velezradu k trestu smrti.

V obvinění se uvádí: „Jako hlavní osobu... lze zařadit faráře Jana Bulu, protože tento svým kněžským postavením měl velký vliv nad většinou věřících.“ Jeho protistátní činnost měla začít rozšiřováním protikomunistických letáků, pokračovat četbou Oběžníku a vyvrcholit tím, že neoznámil činnost bývalého spolužáka Malého. V obvinění se také objevilo, že nechal Malého několikrát přespat na faře, zprostředkoval mu úkryt v okolních há-

jenkách a neudal jej po přepadu v Heralticích, čímž měl spáchat trestný čin velezrady. Žaloba si vůbec nevšímalá údajného únosu arcibiskupa Berana.

Den před popravou 19. května 1952 bylo P. Bulovi dovoleno napsat poslední dopisy na rozloučenou. V jednom z nich stojí: „Pán Bůh vyměřil mi krátký život. Ale věřím, že nebyl nadarmo. Těší mne dnes, že jsem mu sloužil a že jsem jeho služebníkem zůstal až do konce. Odcházím s ním smířen.“ P. Jan Bula byl popraven v areálu věznicí v Jihlavě 20. května 1952. Jeho tělo bylo spáleno a urna s popelem uložena na neznámém místě, zřejmě však na Ústředním hřbitově v Brně.

P. Bula byl rehabilitován až v roce 1990 a v současnosti probíhá jeho beatifikační proces.

Vojtěch Vlček

Další díl v čísle 10/2013

Mgr. Vojtěch Vlček, historik a pedagog, spolupracuje s Českou křesťanskou akademií a Ústavem pro studium totalitních režimů

DĚKUJI OTČE

Děkuji, otče, že denně obětujete svůj život Kristu, abyste oslavoval Boha svou službou bližním a vedl je k věčné spáse. Děkuji za Vás Nejsvětějšímu Bohu a modlím se, aby Vás Pán na přímluvu blahoslavené Panny Marie posiloval v lásce, naději a víře.

„Děkuji, otče“ je již mnoho let fungující webová stránka provozovaná Res Claritatis, kde můžete využít prostor k poděkování knězi či kněžím, kteří vás ve vašem životě provázeli nebo provází. Svá poděkování můžete zaslat skrze jednoduchý formulář na <http://dekujiotce.cz>.

Vaše poděkování

Jiří Korda Mgr. MUDr. [Lhotecká farnost, Praha]

Kdo má v sobě pevnou vůli k dobru a snaží se dodat svým myšlenkám čistotu, ten již našel cestu k Nejvyššímu!

Děkujeme Vám, otče Jiří, za Vaše vedení k dobru, nesmírnou trpělivost a za Vaše veliké srdce, které je dokořán všem. Přejeme Vám v roce 2013 hodně štěstí a hojnosti Božího požehnání. L., B. a J.

Václav Knittl OCr. [Petrovice u Sloupu v Moravském Krasu]

Děkuji otci Václavovi in memoriam za příklad radostného kněze, který nás v době nesvobody učil životu v radosti a svobodě Božích dětí.

Všem polským kněžím, kteří v ČR konají službu Bohu i lidem

Bardzo dziękujemy wszystkim polskim Księżom w Czechach, Wasza pomoc jest bardzo potrzebna, czeskich Księży jest bardzo malo. Bog niech Wam blogoslawi i pomaga. Wszystkiego dobrego a przedewszystkim Bozej i ludzkiej miłości zycza Polacy zjacy w Czechach. B. L. J.

<http://dekujiotce.cz>

VZKŘÍŠENÍ KRISTA A VELEKNĚŽSKÁ KONSPIRACE

Velikonoční události nepřestávají vlévat víru navzdory takřka všeobecnému kulturnímu klimatu ochlazování lásky k pravdě. Také v rámci Církve nám hrozí nebezpečí tzv. spirituality světskosti.

Postoj a počínání „velekněží a starších“, kteří zaplatili strážcům Ježíšova hrobu, aby šířili lež, kterou sami za tímto účelem vymysleli (srov. Mt 28,11–15), je jednoznačně konspirační a má obludně hříšnou pachuť. Skýtá však nemálo poučení, zvláště porovnáním tohoto počínání s tím velkopátečním.

Vykonstruovaný proces velekněží a starších proti Ježíšovi snad ještě v jakési dobré víře lze omluvit obavami o zachování národa a svatyně, kterou by Římané nejspíš zničili, kdyby židé v Ježíše uvěřili a vypuklo by národní povstání, jak se domníval a čemuž chtěl předejít Kaifáš, který – mimochodem stejně jako většina apoštolů – nedokázal o Mesiášovi a jeho království uvažovat v jiných než politických kategoriích. (srov. Jan 11,47–53). Naproti tomu zmíněná spiklenecká reakce na Ježíšovo vzkříšení je omluvitelná jen velmi obtížně, protože je vědomým odmítnutím samotné Boží milosti a konkrétním brojením proti Boží pravdě myšlením, slovy i skutky.

Satanská inspirace

Konspirace, o níž informuje Matoušovo evangelium v liturgii Velikonočního pondělí, nese tedy zřejmé stopy satanské inspirace, přičemž bizarním způsobem spojuje židy i pohany a časově dokonce předchází dějinný zrod Církve. Je otevřeným výrazem nepřijetí pravdy zjevené Bohem a zároveň snahou Knížete tohoto světa nadále vládnout. Zmíněná evangelní epizoda je však také osvěžujícím protilekem na otravu těmito podvody a lžemi, které v průběhu lidských dějin mohou žít svým vlastním životem. Výklad založený na výpovědích zkorumpovaných pohanských zoldáků, jak poznamenává evangelista Matouš, je „mezi židy rozšířen až do dneška“, což lze jistě doplnit

tvrzením, že dosáhl nemalého úspěchu také mezi pohany. Přitom je ovšem zapotřebí nezapomenout, že samotná Pravda měla a má úspěch mnohem větší, a to bez intrik a korupce.

Duccio di Buoninsegna: Kristus je obviňován farizeji (1308–1311). Foto: Wikimedia Commons

Církev je nástrojem spásy pro celé lidstvo, je ve službě Kristu a jeho království. Nesmí se stát světskou církví, která žije jen v sobě, ze sebe a pro sebe.

Hodnostáři židovského chrámu přitom ve svém počínání jistě neměli nouzi o finanční zdroje. Vynalezli totiž způsob, jak zpeněžit samu víru ražením „posvátných“ šekelů, které prohlásili za jedinou možnou a platnou měnu na území Jeruzalémského chrámu. Věřící, kteří tam přicházeli zaplatit chrámovou daň a podat zvířecí oběť, tak museli jít nejprve ke směnárníkům. Postoj Krista k této praxi je známý. Je to jediná scéna z evangelií, kdy Ježíš použil určitěho násilí, by

jenom proto, aby své sdělení patřičně zdůraznil (srov. Jan 2, 13–22).

Brojení proti Boží pravdě v dějinách prostřednictvím chytře vymyšlené a zaplacené lži však pokračuje. Ta z Matoušova evangelia byla asi nejvýmluvněji demaskována dvěma otázkami, které položil svatý Augustin: „Pokud strážci spali, jak mohli vidět učedníky odnášející mrtvé Ježíšovo tělo? A pokud nespali a přistihli učedníky při činu, proč proti nim nezakročili?“ Je-li ovšem zmíněná lež odpoutána od konkrétního historického rámce, tedy od samotných strážců Ježíšova hrobu, může fungovat i nadále, může nabízet vysvětlení historického faktu, zvláště těm, kdo o něm nebudou příliš přemýšlet ani po něm pátrat.

Účinnost evangelia

Postavení dobré velikonoční zvěsti v dnešním dějinném kontextu je samozřejmě poněkud jiné. Zjevný je blahodárny účinek evangelia na lidstvo v průběhu dějin, zejména v duchovním, intelektuálním, ale i sociálním rozvoji. Stěží však vyloučit možnost manipulovat dějiny pomocí revolucí a válek podplácením jejich strůjců penězi emitovanými z ničeho v jakémsi šíleně pyšném napodobení stvořitelského úkonu Boha a vytvářet tak konkrétní dějinné situace a jejich mediální interpretace, které postupně podávají nový, globální a bezbožný pohled na celé lidské dějiny s cílem diskreditovat účinnost evangelia, rozdmýchávat nenávisť a žádostivost, vyvolávat strach a okrádat člověka o naději, kterou Kristovo vzkříšení pečovalo.

Spiritualita světskosti

Velikonoční události nepřestávají vlévat víru navzdory takřka všeobecnému kulturnímu klimatu ochlazování lásky

k pravdě. Podobné nebezpečí ovšem existuje v rámci Církve. Mluvil o něm papež František již v první homilii ke kardinálům v Sixtinské kapli a vlastně už při generální kongregaci kardinálů, jež předcházela konkláve („Per portare Cristo nelle periferie“ in *L'Osservatore Romano*, 28. března 2013). Kardinál Bergoglio označil toto nebezpečí výrazem Henryho de Lubaca: spiritualita světskosti,

monděnní duch, démonická světskost. Ta „spocívá v uzavření se Církve do sebe samé, takže bezděčně věří tomu, že má své vlastní světlo, přestane odrážet Světlo Kristovo a žije jen pro vzájemné oslavování jedněch druhými, tedy stane se světskou církví, která žije v sobě, ze sebe a pro sebe. Toto musí inspirovat možné změny a reformy, které je třeba uskutečnit pro spásu duší,“ řekl kardinál Ber-

glio těsně před zahájením konkláve, ze kterého vzešel jako Petrův nástupce, jenž přijal jméno František.

*P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)*

*P. Milan Glaser SJ,
vedoucí české sekce
Vatikánského rozhlasu*

JE TŘEBA SVĚDČIT O PRAVDĚ

„Manifestace pro všechny“ ukázala, že křesťané nepotřebují stát ani média

Francouzský filosof Fabrice Hadjadj komentoval pro italský internetový časopis *Tempi* situaci vyvolanou schválením redefinice manželství druhou komorou francouzského parlamentu. „Francie prožívá antropologickou krizi – říká Hadjadj a překvapivě dodává –, přesto však jde o moment milosti. Ředitel Evropského institutu antropologických studií Philanthropos ve švýcarském Freiburgu však vysvětluje důvody svého optimismu, aniž by skrýval probíhající „pokus technokracie, která chce transformovat lidství“.

„Antropologická krize ukazuje – říká Hadjadj –, že ubývá víra v lidství a nastupuje jakýsi proces transhumanizace. Všechno vlivem nadvlády techniky. Obvykle se totiž neříká, že k tomu, aby vůbec byla možná rovnost mezi manželstvím muže a ženy a manželstvím dvou mužů nebo dvou žen, je zapotřebí techniky. Pár téhož pohlaví, který chce potomstvo, se totiž musí uchýlit k něčemu, co je spíše výrobou než plozením a rozením dětí. Za tím vším stojí technokracie, která chce transformovat lidství.“

Proč však navzdory masovému protestu občanů a institucí a navzdory obrovské cenzuře, která je uvalena na toto dění, francouzský katolický myslitel trvá na tom, že jde o moment milosti?

„Protože nikdy předtím nedošlo k takovému uvědomění si tajemství Vtělení. Jsme v situaci, kdy Církev a křesťané brání tělesnost a sex. Naprosto jsme se zbavili puritánství a uvědomili jsme si,

že sexualita, jak je nám dána, pochází od Boha a má spirituální hodnotu. A to je mimořádný krok vpřed, připravený Janem Pavlem II. Obrana těla a tělesnosti je totiž zvláštnost, která je typickou vlastností křesťanství. Během tzv. „manifestace pro všechny“ křesťané nesli transparenty s nápisy: „Chceme sex, nikoli gender.“ Tato afirmace sexuality proti genderové ideologii je obrovská novinka a vzešla právě od křesťanů.“

Fabrice Hadjadj však nemění stanovisko ani tehdy, když je konfrontován s naprostým politickým neúspěchem zmíněné manifestace a říká:

„Nešlo o manifestaci politickou, nýbrž antropologickou. Křesťané si uvědomovali, že nejde o nějaké uchopení vlády silou, nejde o nějakou restauraci křesťanstva, nýbrž o svědectví pravdě. A proto byli v ulicích také velcí filosofové jako Rémi Brague, který se dosud nikdy žádná manifestace neúčastnil. Je to krásná novinka, že křesťané mobilizují nikoli proto, aby bránili nějaký statut křesťanstva, nýbrž proto, že je třeba svědčit o pravdě. Díky této nevidané situaci může dojít k naprostému přehodnocení snah křesťanů v rámci společnosti. ... V těchto dnech se stalo zjevným, že nejde ani tak o neschválení zákona, jako spíše o vyslovení pravdy o manželství. V těchto dnech bylo zřejmé, že křesťané ke své komunikaci nepotřebují stát, tisk či televizi. Cesta, kterou je třeba se ubírat, vede nikoli snahou o uchopení upa-

dající moci, nýbrž vytvářením nových základů politické dimenze zdola skrze evangelizaci.“

Porážka tedy může skrývat vítězství?

„Ano, je to počátek něčeho nového: křesťané se našli a pocítili, že existují opravdu jako společenství. Francouzské křesťanství bylo poznamenáno individualismem a najednou se ukázalo, že jsme nejenom existovali, ale ulice byla naše. Manifestace křesťanů a židovských obcí proti gay manželství byly mnohem početnější než jiné. Stále se říkalo, že ulice patří levici, umělcům a homofilům, ale není tomu tak. A prosím vás, napište homofilové, ne homosexuálové, protože termín homosexualita je odmítnutím sexuality, a není proto správné užívat toto slovo, které nevyjadřuje podstatu otázky. Trvám tedy na tom, že tato situace je velice radostná, velmi krásná. Pokud se ovšem někomu stýská po křesťanstvu, po době, kdy existoval křesťanský stát a zákony byly křesťanské, pak může v tom všem již dávno vidět zkázu. Pokud však někdo touží nikoli po křesťanstvu, ale po křesťanství, pak je tento moment velmi zajímavý a velmi krásný.“

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana*

*Fabrice Hadjadj (*1971),
francouzský katolický
spisovatel a filozof,
otec pěti dětí*

INSPIRACE CYRILOMETODĚJSKOU MISÍ

Z přednášky kardinála Dominika Duky OP na cyrilometodějském kongresu

Pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka OP vystoupil na mezinárodním kongresu *Svatí Cyril a Metoděj mezi slovanskými národy: 1150 let od začátku misie*, který se konal 25. a 26. února 2013 na Řehořově papežské univerzitě a Papežském východním institutu. Přinášíme několik výňatků z jeho přednášky.

Stav vzdělanosti

Názory a opětovné výzvy Benedikta XVI. o vztahu vědy a víry všichni známe. Jako diecézní biskup kladu si tutéž otázku ještě trochu jinak, totiž z hlediska pastorace. Spojení mezi myšlenkovým světem inteligence a prostých lidí bylo po celá staletí udržováno vírou. Ta tvořila rámec života celé společnosti, ve které žila úcta lidí bez vzdělání k lidem vzdělaným, kteří byli zásadní složkou elit, i když se to nemuselo v horizontální dimenzi moci vždy projevat. Z druhé strany existovala úcta vzdělaných k málo vzdělaným. Vzdělání si uvědomovali svou zodpovědnost vůči druhým a byli to především kněží, kdo jim vzdělání zprostředkovali. Tento směr oboustranného vztahu byl opřen o požadavek úcty ke každému člověku, který křesťanství přináší. Bezpočtu porušení tohoto ideálního stavu nemůže tento formát společnosti z historie vymazat. Současná společnost v mnohém ztrácí svou soudržnost a jedním z projevů, který se vždy znovu stává příčinou, je radikální nárůst vzdálenosti mezi intelektuálními špičkami, vzdělanou vrstvou a nevzdělanými, kteří se stávají moderními párii. Je to obrovský problém sociální, ekonomický a samozřejmě mravní, který se promítá do politiky a tvoří pochopitelně hrozbu manipulovatelné masy, která může při demokratických zásadách a právech vynést k moci kohokoli, tedy i ambiciózního autokrata, který demokracii brutálně ukončí a opřen o nevzdělané nastolí neslýchanou diktaturu.

Dědictví komunismu

Pastorační povinnost biskupa vede k úvahám o pastoraci obou částí společnosti. V oblasti intelektuální lze jednoduše

aplikovat, co říkal Benedikt XVI. V oblasti druhé to zdaleka není tak jednoduché, neboť tam jde o zprostředkování vědeckých poznatků k prohloubení víry. Přicházím ze země, v níž došlo k jinému vývoji než na západě Evropy. Všechno je u nás komplikováno nejprve zastavením vývoje, vývojem jiným směrem a pak

Zahari Zograf: Sv. Cyril a Metoděj (1848). Foto: Wikipedia

skokovým přesunem nepřipravené společnosti do situace, která na Západě zrála padesát, popř. sedmdesát let. Po dvaceti letech svobodného vývoje se odmítám donekonečna vymlouvat, ale vím, že zmatené turbulence našeho politického života, nově, zdůrazňuji nově, vzniklá všeobecná mravní krize a celkový stav společnosti je zásadním způsobem determinován vším, co na společnosti způsobila doba totalitních režimů a co nám teprve nyní dochází. Dědictví komunismu leží často jinde, než kde jsme pocítovali jeho tlak.

Osvěta a povznesení lidu

Vrátím se k Velehradu dnešních dnů příprav cyrilometodějského výročí. Dobrému pozorovateli nemůže uniknout, že se silně ozvaly tóny oslav miléní z devatenáctého století. Lidová věřivost, poutnictví, lokální patriotismus, vše, co na tvář intelektuálů tehdy přinášelo nadřazený úsměv, mění se dnes občas v nelítostné pohrdání. Na druhé straně to pak pochopitelně vyvolává nechuť k nesrozumitelným řečem „těch vzdělaných“, kteří nevědí nic o životě. Láska jedněch a víra druhých jsou v nebezpečí. Co s tím? Jednoduchá obnova lidové zbožnosti není možná, protože už nemáme rurální lid, který byl jejím nositelem. Máme ovšem lid. Nemáme ani klérus jako jednodílnou vzdělanou vrstvu, protože máme takřka profesionální teology a na druhé straně při dnešním stavu bádání relativně chabě vzdělané kněze. Máme ovšem inteligenci. Pohled do 19. století je poučný. Tehdy šlo o osvětu a povznesení lidu. Dnes mutatis mutandis máme před sebou tentýž úkol. Cesta k jeho naplnění se mi rýsuje v rámci Církve v intenzivní vzdělávací činnosti, která povznese poznání a tím prohloubí duchovní život lidí. Co chybí, je pedagogicky moudrý, laskavý a vůči posluchačům citlivý přenos vědy ke středním a nižším vrstvám. K tomu musíme připravit kněze, ale také katechety, vytvářet studijní kroužky laiků v řadách inteligence, ale i všude, kde se ozve zájem.

Vím, jak se v současné době měří výkon vědce ve výzkumu a vysokoškolského učitele na univerzitách. Jenže naléhavá potřeba společnosti i Církve mě nutí, abych vás vyzval k práci na srozumitelných popularizačních knihách a pedagogicky kvalitních učebnicích a úvodcích

ke studiu. Že takovým knihám předchází čistě badatelská práce, všichni vědí. Bez nich totiž budeme ztrácet mnohé talenty a vzájemné porozumění a budeme přispívat k degradaci kultury a vzdělanosti. Představa, že by se pokleslá nevědomost změnila v nenávisť vůči ghettu ze slonovinových věží učenectví, je děsivá.

Možnosti a úkoly historiků

Často přemýšlím o možnostech a úkolech historiků. Historie je vážným nástrojem politiky a dějinného vývoje vůbec. Můžeme snad oprávněně doufat, že jasná ideologická zneužití a zcela pokroucená podání historie nám už nehrozí. Mnozí z nás je zažili, ale zdá se, že ti, kdo je nezažili, nedoceňují ani jejich zločinnost, ani jejich nebezpečí. Situace se komplikuje také tím, že i očividně tendenční a nepravdivé historické výklady nelze jednoduše vyházet z knihoven a škrtnout. Jsou totiž součástí dějin a pokud to byly výklady, které ve školách formovaly celé generace, mají vliv dodnes.

Historik se ve snaze po pravdivém poznání musí vypořádat s nánosy nesprávných interpretací a ideologizací, jak je v případě cyrilometodějského bádání navrstvily celé generace úctyhodných nadšenců i politických přísluhovačů. Rozmotat pocuchané předivo sporných názorů z celého 19. a více než poloviny 20. století bohužel musíme, abychom nevědomky nepokračovali v tom, co považujeme shodně za nesprávné. Vezměte prosím v potaz např. otázku národní hrdosti či národního cítění, popř. vůbec národní příslušnosti. Otevřít úvahu o tomto tématu po zkušenosti s nacismem a proletářským internacionalismem, a v době vzniku nadnárodní Evropy a v době, kdy nacionální náboj je každou chvíli přítomný v politických kampaních, nemůže nikdo jiný než věcní a klidní akademici. Dobrým úvodem či příkladem, na kterém je možné hledat řešení, je zcela určitě ta část díla soluňských bratří, která se týká překladu Písma do slovanského jazyka, jeho uvedení do liturgie a disputací při jejich obraně.

Historie je učitelkou života

Historie je učitelkou života, protože nejen jedinci, ale i národy a lidstvo jako celek

získává zkušenosti. V lidské společnosti na rozdíl od ostatních živých organismů je možné zkušenost uchovávat snadněji. Nerozumím biologickému vývoji druhů, způsobům předávání genetické informace, ale vidím, že jen člověk, který má písmo a knihy, má paměť, která přesahuje život jedné generace, což mimořádně akceleruje vývoj poznání. Na Moravu a do slovanského světa přinesli tuto akceleraci vývoje svatí Konstantin a Metoděj. Konstantinova tak často opakovaná věta jako nahé jsou národy bez knih, hovoří mimo jiné o slabosti národů, které nemají dostatečnou dějinnou paměť, kte-

Jen člověk, který má písmo a knihy, má paměť, která přesahuje život jedné generace, což mimořádně akceleruje vývoj poznání. Na Moravu a do slovanského světa přinesli tuto akceleraci vývoje svatí Konstantin a Metoděj.

Stránka z kodexu Zografského (10.–11. stol.)
Foto: Wikipedia

rou umožňuje jen existence knih. Ústní tradice dostatečná není.

Péče o historickou paměť

Úkolem historiků je pečovat o historickou paměť, a to nejen deskriptivně, ale řekl bych i psychoterapeuticky. Případá mi, že psychika národů je různým způsobem nemocná. Stará traumata nás děsí, máme strach z dávno minulého strachu, občas vyrazí iracionální šílenství zvané válka, skupinová a priori mají rysy obsese. To vše máme řešit anamnézou svých dějin. Možná to zní přehnaně, ale moderní historikové by se měli stát moudrými psychoanalytiky národů.

Tematika právní

Za jednu z klíčových otázek cyrilometodějského bádání považuji tematiku právní, která byla neprávem ve stínu zájmu. Na jednom právním momentu jsem si uvědomil vše, o čem jsem hovořil v pasáži o dějinách a historii. Dějinné události a rozhodnutí, které dostaly právní normu, právě kvůli ní vstupují do dění současného. Právní řád, jeho kontinuita a legitimita jsou přes všechny násilnosti a excesy ctěny a nezávislost soudů přeci jen pozvedá právní řád nad, resp. na horní plochu dějinného chodu. V dějinách naší státnosti se dvakrát v debatách čistě právních argumentovalo Velkou Moravou jako prvním uznaným státním útvarem na našem území. V roce 1918 při vzniku Československé republiky a v roce 1993 při jejím rozdělení na dva samostatné státy, Slovenskou republiku a Českou republiku.

Vztah Církve a státu

Potřebu hlubšího poznání právní stránky slovanské misie na Moravu a prozkoumání právních důsledků díla svatého Konstantina a svatého Metoděje bych rád alespoň v nejhrušších rysech naznačil. Prvé nedocenění vidím v tom, že se stále ještě ne dost pracuje s tím, že šlo o misii papežskou, tj. římskou, a nikoli o misii císařskou, tj. byzantskou. Promyšlení tohoto faktu je předpokladem pro pochopení vztahu Církve a státu, který se po staletí vyvíjí. Vytvoření moravské církevní provincie a vztah církevního a občanského právního řádu při konstituci státní suve-

renity je dalším předpokladem. Ujasnění rozdílů mezi křesťanstvím a Církví, dnes navíc církvemi, není jen otázkou teologie, ale také právní vědy. V každém případě se v dnešní situaci a současných debatách potřebujeme poučit o tom, co mají stát a Církev společného a jaký byl jejich počáteční vztah, což může být v různých zemích, resp. jejich právních rádech různé. Při prvním pohledu na cyrilometodějské dílo a na konstituování Velké Moravy vystává totiž myšlenka, že vztah Církve a státu lze popsat takto. Základním faktem je existence nějaké společnosti. Ta pro svoje fungování pozvedne dva systémy. Jeden je určen ke správě věcí horizontální dimenze praktického chodu života – to je stát. Druhý je určen k péči o vertikální, duchovní dimenzi nadčasového charakteru – to je Církev. Stát je ovládán předpisy lidmi dohodnutého práva, Církev zákonem Božím stojícím nad všemi lidmi. Jisté je, že moderní společnost potřebuje obojí. Pozitivní právo bez předpokladu mravnosti nemůže obstát a naopak dokonale mravná společnost bez excesů, kterým je nutno položit meze, je utopií. Stát a Církev nemohou splynout, protože není možné ustoupit od oněch základních souřadnic horizontály a vertikály. Taková úvaha ovšem vede k tomu, že Církev a stát mají společnou společnost, k níž patří a různou formou jí slouží. Kdykoli je služba porušena nedostatečným zájmem o celek společnosti, společnost to poškodí. Zároveň to nutně poškodí stát i Církev.

Děje, snahy, argumentace, vize a ideje obsažené v díle svatých Cyrila a Metoděje přinášejí mnoho pro naše dnešní rozhodování. Úsilí o právní a vymezený rámec území zasaženého slovanskou misí, tedy území římské liturgie ve slovanském jazyce může být pádným argumentem proti představě o Evropě regionů. Důvody pro upevnění křesťanství slovansky osídlené-

ho středu Evropy a misijní postup směrem na východ jsou očividným důkazem pro křesťanskou podstatu Evropy.

Úspěšnost slovanské misie

Z hlediska pastorace, ale i z hlediska celkového vývoje společnosti je poučná a inspirující také otázka, proč byla slovanská misie tak úspěšná a v čem vůbec byl definitivní úspěch křesťanství v 9. až 11. století. Slovanským misionářům na území Velké Moravy jistě pomohlo, že neměli potíže s jazykovou bariérou, ale jejich úspěch byl založen v něčem jiném. Přinášeli vyšší kulturu, větší vzdělanost a dopomohli k rozvinutí tamějších potenci. Byzanc vyslala na Moravu výkvět své a zároveň světové vědy a kultury. Prvé, na čem po příchodu začali misionáři pracovat, bylo založení a vybudování školy pro výchovu domácí inteligence. Jejich misie byla lidštější a zasahovala hlouběji do společnosti, pronikala do každodenního života a oduševňovala ho. Kdybychom aplikovali Konstantinovy argumenty pro potřebu liturgie ve slovanské řeči na způsob hlásání Evangelia, došli bychom k závěru, že nejenom křesťanství nevnucovali, ale nabízeli, ale dokonce dávali najevo, že pohanské posluchače nutně potřebují. Podobně i vítězství křesťanství je založen na tom, že se křesťanský rámec života prosadil jako lepší životní styl (včetně ekonomiky), než byl do té doby etablovaný styl předkřesťanského otrokářství. Moderní evangelizaci, která je dialogem s novým pokřesťanským životním stylem konzumní kultury, vidím v tom, že věřící lidé předvedou, že je možné plně křesťanský žít a že to přináší větší přínos než nově etablovaný styl konzumní.

*Dominik kardinál Duka OP
arcibiskup pražský
<http://www.dominikduka.cz>
(Kráceno, mezititulky redakce)*

Kardinál Duka oslaví 26. dubna 70. narozeniny

Vážený otče kardinále, je Vám svěřena velká zodpovědnost a starost o Církev v naší zemi. UVĚDOMUJEME SI, ŽE JSTE BYL POVOLÁN DO NÁROČNÉ SLUŽBY. DOŽÍVÁTE SE ŽIVOTNÍHO JUBILEA A MY VÁM PŘI TĚTO PŘÍLEŽITOSTI CHCEME POKLADOPRÁT A PŘÁT VÁM, ABYSTE ZAKUSIL POMOC, OPORU A PŘÁTELSTVÍ DOBRÝCH LIDÍ, A PŘEDEVŠÍM, ABY VAŠÍ PRVNÍ A NEOCHVĚJNOU ZÁŠTITOU BYL STÁLE BŮH SÁM. AĚ VÁM PÁN ŽEHNÁ A DÁVÁ SILU DO DALŠÍCH LET! Redakce RCM.

VÝCHOVA KE ZDRAVÉ INTEGRACI SEXUALITY

Nabídka DVPP – speciálně pro učitele. Pořádá akreditované zařízení Centrum pro rodinu a sociální péči o.s. Zve me učitele i vychovatele. **Akreditace programu: MŠMT Č.j.: 38 874/2011-25-801**

Dvoudenní školení vztahové (sexuální) výchovy v souladu s očekávanými výstupy v revidovaném RVP. Ukazuje příroze argumenty pro odpovědné chování, použitelné ve výchově k občanství, ke zdraví, v přírodopise, s ohledem na požadavky MŠMT: „žák chápe význam sexuality v souladu se zdravím, etikou i morálkou a pozitivními životními cíli ...“

Termín: 8. a 9. května 2013
(St 9–17 hod., Čt 8.30–16 hod.)

Místo konání: Ostrava-Zábřeh, Syllabova 19, v areálu Lékařské fakulty, budova Centra pro rodinu a sociální péči o.s., velká klubovna střediska RODINA

Přihlášky: (bez stanoveného formuláře) předem na adresu rodina@prorodiny.cz

Kontaktní osoba: Maria Fridrichová
tel. 731 625 618

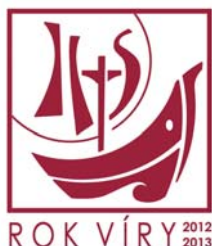
Účastnický poplatek: 950 Kč
pro zájemce lze zajistit ubytování

Charakter: seminář pro pedagogy, specifický zasazením sexuality do vztahu, vztahová sexuální výchova, zahrnuje tělesné, psychické i sociální hledisko; prezenční forma, ve dvou po sobě následujících dnech, 16 hodin školení v blocích vždy 90 + 45 minut, zakončený vydáním osvědčení. Tentokrát školíme v den státního svátku + jeden pracovní den, s ohledem školu, která učitele vysílá.

Lektoři: MUDr. Maria Fridrichová, PhDr. Vladislava Janšová, autorky Školy osobního života

Cílová skupina pedagogických pracovníků: program je určen pro učitele 1. i 2. stupně ZV, jak jsou definováni v Doporučení MŠMT k realizaci sexuální výchovy pod pojmem „sexuální pedagog“. Doporučení přímo vyzývá, aby se DVPP zaměřilo na: učitele 1. stupně, vyučující rodinné výchovy, vyučující výchovy ke zdraví, vyučující přírodopisu, vyučující občanské výchovy (výchovy k občanství), osobnostní a sociální výchovy, popř. etické výchovy, výchovné poradce, školní metodiky prevence, vyučující tělesné výchovy (Metodické doporučení k realizaci sexuální výchovy, kap. 3.1).

Další informace: na www.prorodiny.cz

BŮH STVOŘITEL

Bůh stvořil svět, aby ukázal a sdělil svou slávu. Nadále jej uchovává v existenci a spravuje s moudrostí a láskou, aby vše došlo svého konečného cíle. Na této cestě k dokonalosti Bůh dopouští i existenci zla – víra nám však dává jistotu, že mocný a dobrý Bůh z tohoto zla vždy dokáže vytěžit dobro (srov. KKC 315–324).

Bůh je původcem všeho, co existuje. On jediný umí vytvořit *něco z ničeho* – stvořit. Nejsme schopni proniknout do toho, „jak“ všechno udělal, ale jistě máme uvažovat o tom, „proč“ to udělal. Víme, kdo Bůh je a jaký je. A z toho můžeme vyvodit, proč stvořil celý vesmír, náš svět i nás samotné – ke své cti a slávě a pro dobro lidí. V celém stvoření se totiž odráží to, jaký Bůh je, i to, že pro nás chce dobro, a to nejen přirozené, ale především nadpřirozené, totiž věčnou blaženost.

Matka z knihy Makabejské povzbuzuje svého posledního syna odsouzeného na smrt slovy: *Zapřisahám tě, dítě, pohlédni na nebe i na zemi a popatři na všechno, co na nich je, a věz, že Bůh je udělal z ničeho a že lidské pokolení je uděláno právě tak* (2 Mak 7,28).

Někteří lidé usoudili, že Bůh je tak veliký a jiný, že ho vlastně svět, který stvořil, nezajímá, a tak ho ponechává vlastnímu osudu. Ale víra nás učí, že

Bůh o své stvoření dál pečuje tím, že je zachovává a spravuje. Všechno totiž trvá tak dlouho, jak Bůh chce. Neztratí se jediná hvězda z oblohy, ani nepadne jediný vlas z hlavy, aniž by o tom Bůh nejen nevěděl, ale také aniž by to chtěl. Což je pro nás důležité vědět i s ohledem na prvotní hřích. To, že Bůh chtěl, aby jeho tvorstvo trvalo i po porušení hříchem, totiž znamená, že měl připravené východisko – jak se později s příchodem Krista ukázalo. A to je ona božská správa stvoření, že totiž všechno řídí a vede k dobrému a že se nic neděje bez jeho vůle nebo dopuštění. To znamená, že všechno může dojít svého cíle, pro který je to stvořeno. V našem případě ale za podmínky, že to sami také chceme, protože Bůh respektuje onu svobodu volby, kterou nám dal.

Pohled na mnohé nehody, přírodní katastrofy, neštěstí a utrpení nás vede k otázce, zda i takové věci Bůh řídí a vede

k dobrému. Ano, Bůh je tak mocný a dobrý, že i ze samého zla dokáže vytěžit dobro. Hříšníci jsou tak trestáni a vedeni k nápravě, a spravedliví zkoušeni a vedeni k rozmnožení zásluh pro nebe.

Otázkou je mravní zlo, hřích. Proč ten Bůh dopouští? Odpověď už byla řečena – nechce zbavit člověka svobodné vůle, respektuje jeho volbu. Ale především umí i následky hříchů obrátit k dobrému.

Boží péče, kterou Bůh všechno zachovává a spravuje, se nazývá Boží prozřetelnost. Proto může platit, že „těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému“ (Řím 8,28).

fr. Cyprián Suchánek OP

P. Mgr. Cyprián Suchánek OP, rektor kostela sv. Bartoloměje v Praze

V. brněnské bioetické dny – 3. a 4. května 2013

Mezinárodní konference na téma *Ochrana života* se koná v Brně v prostorách Masarykovy univerzity (Fakulta sociálních studií MU, Brno, Joštova 10, 3. poschodí, sál P31) ve dnech 3.–4. května 2013 a na jejím pořádání se podílejí Hippokrates, Rada pro bioetiku ČBK, Biskupství brněnské a další instituce. Bezprostředním podnětem pro její uspořádání byla snaha rozšířit nabídku způsobů umělého potratu o farmakologický potrat. Úvodní slovo o potřebě chránit lidský život již před narozením pronese biskup Mons. Vojtěch Cíkrle a o problémech ochrany lidského života v rámci Evropské Unie promluví poslankyně Evropského parlamentu MUDr. Anna Záborská.

Přehled vědeckých poznatků o vedlejších účincích RU-486 přednese prof. Květoslav Šipr. Mezi hlavními projednávanými otázkami byla zařazena také diagnostika a léčba neplodného manželství (MUDr. Ivan Wallenfels z Gynekologické ordinace Gianna v Žilině) a pohled embryologa i lékaře-biologa na začátek lidského života (Doc. Petr Hach, prof. Augustin Svoboda). O eticky přijatelných způsobech plánování rodičovství bude hovořit MUDr. Helena Šiprová a o historickém kontextu encykliky *Humanae vitae* Doc. Josef Beneš. Referát k etickým aspektům hormonální antikoncepce přednese spolupracovník Katolické univerzity v Ružomberku PharmDr. Josef Laurinec.

Česká asociace sester zařadila konferenci do kreditního systému vzdělávání pro profese všeobecná sestra, porodní asistentka, zdravotní laborant, farmaceutický asistent a zdravotně-sociální pracovník s kreditním hodnocením 8 bodů. Potvrzení s potřebnými údaji bude vystaveno všem, kteří o ně předem požádají.

Při konferenci bude možno za výhodných podmínek získat bioetickou literaturu. Podrobný program a další informace jsou na www.bioetika.cz. Přihlásit se je možno na elektronické adrese prihlasky@bioetika.cz. Konferenční poplatek činí 250 Kč.

*prof. MUDr. Květoslav Šipr, CSc.
koordinátor konference*

Jak to vidí Vojtěch Macek

Adresa jako stopa doby

Na názvech ulic a náměstí náš život nestojí. Stojí však za to, uvědomovat si, komu místním názvem poskytujeme prostor v budoucím povědomí našeho národa.

Na jaké byste bydleli adrese, kdyby se nyní „otočila doba“ a pojmenování ulic se znovu stalo prostředkem k masivní ideové agitaci ve prospěch nového zřízení?

Donedávna jsem působil v církevní administrativě ve východních Čechách. Zaujala mě skutečnost, kolik farností má sídlo na „nekatolické adrese“ – vězte, že 18 % farností královéhradecké diecéze najdete na náměstí či v ulici Žižkově, Husově, Havlíčkově, Palackého, Masarykově, Komenského nebo Jiráskově. Tento fakt zrcadlí vznik Československa, dobovou náladu a obdiv k osobnostem, které tehdy národ považoval za vzory. Zvláště kult prezidenta Masaryka se do našich sídel vryl velmi hluboko. A k tomu urbanistický a správní rozvoj byl tenkrát příležitostí pojmenovávat ulice, nábřeží a náměstí více než jindy.

Pak samozřejmě přišla vlna silně zideologizovaného místního pojmenování v intencích obou totalit, zvláště rudé. Tento důraz byl na jednu stranu velmi okatý na to, aby přežil pád režimu – bylo jaksi nemyslitelné, aby nám v adresách zůstali někdejší vůdci: Stalinové, Leninové či Gottwaldové. Na stranu druhou komunismus pojmenovával velmi rozsáhle a důsledně, a tak v rejstříku ulic stále dlejí stopy této doby – odkazy na místa v bývalém Sovětském svazu (Uralská, Moskevská, Vladivostocká...), na válečné bitvy, na kterých byly demonstrovány sovětské zásluhy (Jaselská, Dukelská...), a na spo-

lečenské autority konvenující ideologii: Posílil Žižka. Místo dostali různí politrucci a spisovatelé (Zápotocký, Šverma, Nejedlý, Fučík, Pujmanová...). Je s podivem, kolik měst, obcí i jednotlivců se za tyto „vzory“ dodnes nestydí a je jim jedno, koho si píší ke svému jménu na vizitky.

Současná doba a státní a komunální administrativa je natolik pohodlná, že jí přejmenování ulice přijde jako počin zbytečně drahý a pracný (tedy pokud i do této sféry nevstoupí podobná móda či lobby jako v oblasti průkazů, které musíme měnit skoro jako ponožky). Vlna otazníků, co pojmenovat po Václavu Havlovi, utichla poměrně rychle či probíhá velmi decentně; a také v jiných případech úmrtí slavných se k místnímu pojmenování na počest osobnosti přistupuje zřídkka. (Pilní jsou ovšem stoupenci Sri Chinmoye, kteří buď ilegálně nebo pro tupost zastupitelstev rozvěšují označení ulic podle tohoto východního kvaziučence i v ulicích České republiky.)

Zatím nejspíš nemusíme chovat přílišné naděje, že z měst a obcí zmizí různá podivná rezidua, ale ani se snad nemusíme bát, že si s adresou pohoršíme (a přejmenují nám Žižkov např. na Paroubkov, S. K. Neumann popustí místo R. Uzlovi nebo Marii Pujmanovou vystřídá Lenka Procházková). Pokud se nám co do autorit nevýrazná současnost nějak podepíše do sídel, odhadl bych, že naše děti si postaví dům třeba v ulici Jágrově, Želez-

ného nebo na Gottově náměstí (týkalo-li by se mě poslední uvedené označení, jistě bych dal přednost české verzi: Boží náměstí). Asi nejjednoduší to máme my, kteří bydlíme Pod Lípou, na Malém náměstí nebo v Nádražní.

Ale abych uvedl alespoň pár pěkných katolických případů: Hlinsko v Čechách má faru v ulici Faráře Toufara, královéhradecké děkanství a kapitula sídlí na nám. Jana Pavla II., fara v Berouně nese v adrese památku děkana Seydla (pojmenování jako toto, podle lokálních a opravdu příkladných osobností jsou mi ne sympatičtější, protože nenesou politický nádech, nýbrž skutečné vědomí vlastních kořenů) a nově si polepšili ve Slatiňanech na Chrudimsku, kde jim z farní adresy odešel Alois Jirásek a ulice je nyní prostě Farská. Škoda, že Boskovičtí odmítli poctit svého rodáka. Možná po kardinálu Špidlíkovi pojmenují ulici jinde. Podobnou poctu bych přál také arcibiskupu Otčenáškovu.

Na názvu adresy bydliště náš život rozhodně nestojí, už proto, že jméno je věcí názoru a obecné shody, nikoli normy. A už vůbec se všechno nemusí jmenovat po katolicku (uvedl jsem to hlavně pro zajímavost). Stojí však podle mého za to, uvědomovat si, komu místním názvem poskytujeme prostor v budoucím povědomí našeho národa.

*Ing. Vojtěch Macek
pracovník církevní správy*

Webová stránka <http://res.claritatis.cz> aneb jak šířit dobré zprávy

Na vaše vlastní nebo farní webové stránky můžete umístit automatický přehled posledních zpráv. Stačí na své stránky umístit kód, který najdete na <http://res.claritatis.cz/podpora>. Na téže stránce můžete také najít bannery k propagaci našeho internetového zpravodajství, stejně jako odkaz na náš facebookový profil. Pomozte nám šířit zprávy, o kterých se jinde nepíše, mezi vaše známé a přátele! Děkujeme!

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočeská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

Byl odvolán ředitel Ústavu pro výzkum totalitních režimů. (Nejen) bývalé politické vězně způsob odvolání pobouřil. Není divu. Podle kardinála Dominika Duky, který se na svých webových stránkách k tomuto kroku vyjádřil, má odvolání ředitele Hermana rysy politické objednávky: „Dle pana místopředsedy Poslanecké sněmovny Lubomíra Zaorálka jde (vyjádření v ČT 24 z 11. dubna) pouze o „depolitizaci“ tohoto ústavu. Ve své rétorice hodné nechvalně známého Václava Kopeckého či Dr. Urválka hovoří o „antikomunistickém třeštění“. Nešťítí se nazvat gestapáckými či estébáckými metodami skutečnost, že paní Pajerová ocitovala z jeho dopisu, který jí před časem napsal a v němž jasně hovoří o tom, že „ústav je špinavá, hnusná instituce, kterou je potřeba vymést“. Na přímý dotaz moderátora se vykrucuje a vyčítá paní Pajerové, že cituje ze soukromé korespondence, nakonec však svá slova nedokáže popřít. Snaží se vše zlehčit tím, že šlo o humor. Ano, je to opravdu velmi černý humor... Projevy tohoto typu jsme soustavně ohlupování, to už není dělání si legrace z občanů a voličů, **to je přímo výsměch pravdě a poctivosti**, absolutní neúcta ke slušnosti.“

V Paříži se můžete na veřejnosti políbit, můžete se procházet v minisukni, na odív vystavit hluboký výstřih, nosit tričko s přisprostými a agresivními výrazy amerických raperů. Ale jednu věc určitě nemůžete: procházet se s rodinou po Lucemburských zahradách v bundě, která má na zádech jednoduchý symbol protestu proti zákonu o „manželství“ osob stejného pohlaví (rozumějte na tmavomodrém podkladu je bílý obrys postavy muže, ženy a dětí, kteří se drží za ruce). **Zapomeňte na stylizované a téměř až pohádkové obrazy či fotografie muže, ženy a dvou dětí!** Francouzští policis-

vládnoucím Muslimským bratrstvem. Menšinová křesťanství v Egyptě dávají najevo stále větší obavy z islamistů, kteří převzali moc po svržení režimu Husního Mubarak v roce 2011. Křesťané tvoří kolem deseti procent z 83 milionů obyvatel Egypta. Jen před několika málo dny si přičetli nejméně jednoho mrtvého a více než 60 zraněných poté, co byla skupina Koptů napadena během obřadu, při kterém pohřbívali své čtyři mrtvé, zabitě rukou muslimů. Obřad za účasti tisíců egyptských křesťanů byl narušen, když přišla vlna kamenů, zápalných lahví a vystřelených broků. „**Tohle je naše země, my ji neopustíme!**“ – Modleme se za ně!

Koláž: mimi

té vás s takovým designem na oblečení zastaví a odvedou na stanici, aby sepsali protokol o přestupku – tím je „jednání v rozporu s dobrými mravy.“ I když se to v Paříži stalo 1. dubna, nebyl to aprílový žert... Ve jménu tolerance se to přihodilo panu Franckovi Talleuovi, když šel se svou rodinou a dalšími přáteli na obyčejnou jarní procházku...

„Tohle je naše země, my ji neopustíme,“ provolávali Koptové v Egyptě, utlačováni

Čím víc dětí máš, tolikrát jsi potrestán, napsal místopředseda KDU-ČSL Marian Jurečka. Vychází přitom ze změny zákona, který dává na vybranou: buď si živnostník bude počítat výdaje paušálem, a v tom případě se musí rozloučit se slevou na dani na manželku a na děti, nebo si bude muset vést podrobné účetnictví. „Mnoha živnostníkům se tak zvednou daně třeba o čtyřicet či padesát tisíc za rok,“ upozorňuje Marian Jurečka (sám OSVČ) a dodává: „Je to tak okatě diskriminační opatření, že to u nás nemá obdoby. **Znevýhodnění jsou jen sezdaní a živnostníci s malými dětmi.** Je to ostudné opatření naší vlády, o kterém ještě mnoho lidí vůbec neví!“

-zd-

21. 4. **Ne** 4. neděle velikonoční (Neděle Dobrého pastýře)
Sk 13,14-43-52, Žl 100, Zj 7,9-14b-17, Jan 10,27-30
22. 4. **Po** sv. Leonid, mučedník
Sk 11,1-18, Žl 42, Jan 10,1-10
23. 4. **Út** Svátek sv. Vojtěcha, biskupa a mučedníka
Sk 13,46-49 (Kol 1,24-29; 2,4-8), Žl 96, Jan 10,11-16
24. 4. **St** sv. Jiří, mučedník
Sk 12,24 - 13,5a, Žl 67, Jan 12,44-50
25. 4. **Čt** Svátek sv. Marka, evangelisty
I Petr 5,5b-14, Žl 89, Mk 16,15-20
26. 4. **Pá** sv. Richarius, poustevník
Sk 13,26-33, Žl 2, Jan 14,1-6
27. 4. **So** sv. Zita
Sk 13,44-52, Žl 98, Jan 14,7-14

28. 4. **Ne** 5. neděle velikonoční
Sk 14,21b-27, Žl 145, Zj 21,1-5a, Jan 131,31-33a.34-35
29. 4. **Po** Svátek sv. Kateřiny Sienské, patronky Evropy
I Jan 1,5 - 2,2, Žl 103, Mt 11,25-30
30. 4. **Út** sv. Pius V., papež; sv. Zikmund, mučedník
Sk 14,19-28, Žl 145, Jan 14,27-31a
1. 5. **St** sv. Josef, Dělník
Gn 1,26 - 2,3 (Kol 3,14-15.17.23-24), Žl 90, Mt 13,54-58
2. 5. **Čt** Památka sv. Atanáše, biskupa a učitele církve
Sk 15,7-21, Žl 96, Jan 15,9-11
3. 5. **Pá** Svátek sv. Filipa a Jakuba, apoštolů
I Kor 15,1-8, Žl 19, Jan 14,6-14
4. 5. **So** sv. Florián, mučedník
Sk 16,1-10, Žl 100, Jan 15,18-21

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctidenník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevýžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

